

Röstånga kyrkliga arbetsförening

Bland Röstångas många föreningar genom åren är det på sin plats, om vi nu gör en lite närmare beskrivning av denna förening, vars verksamhet till stor del är kyrkligt inriktad och som inom en inte allt för avlägsen tid kommer att fira sitt 100 års -jubileum.

Bakgrunden är uppgifter som jag inhämtat från dokument skrivna av Lärarinnan Fru Anna Simonsson, samtal med dem som minns också egna anteckningar. Det blir en tidsvandring genom åren. Upprinnelsen till grundandet började första söndagen efter Trettendedagen år 1926. Vid högmässan i Röstånga kyrka läste dåvarande kyrkoherden, sedermera kontraktsprosten, Axel Nyberg upp följande tillkännagivande;

”De inom församlingen, vilka intressera sig för bildandet av en kyrklig arbetsförening, hälsas välkomna till Billinge Prästgård, nästa torsdag kl. 3 em”.

Prosten Axel Nyberg, Billinge-Röstånga pastorat.

Lite till mans frågade man sig om det skulle finnas tillräckligt intresse för detta, eftersom det i socknarna fanns syföreningar i flera, dock inte någon med direkt kyrklig anknytning.

Men starten blev överraskande god, när bussen från Röstånga nämnda dag stannade vid

Holmbergs affär, var det många damer med arbetsväskor i handen som vandrade in genom grindarna till Prästgården. Där mottogs de av kyrkoherden och fru Nyberg och blev genast inbjudna till ett mycket välförsett kaffebord.

Detta var början och nu var Röstånga kyrkliga arbetsförening bildad. Alltsedan dess har den arbetat för mission och kyrkan samt andra välgörande ändamål. Det beslöts vidare att föreningen skulle ha sina arbetsmöten varje månad vid andra torsdagen, antingen i hemmet hos någon som anmält intresse, eller på Metropol. Församlingshemmet fanns inte vid denna tidpunkt. Förtäringen bestod av fyra

Billinge prästgård

sorters kakor med kaffe. Detta visade sig inte följas bokstavligt utan när möten förekom hos Fru Britt Jönsson på hennes och maken Gustavs konditori, då blev det mera kakor och även gräddtårta.

Vid detta första arbetsmöte beslöts också att försäljning av de tillverkade alstren skulle ske en gång om året i november eller början av december. Detta blev i regel sedan tredje torsdagen i november. En särskild kommitté bildades för att ansvara för auktionen vid dessa tillfällen. Det kan nämnas att denna bestod av fruarna Edit Nilsson och Anna Simonsson de första 25 åren.

År 1951 firades 25 års-jubileum och vi granskar nu denna tidpunkt lite närmare, och refererar till Anna Simonssons dokument.

Vid tillfälle som detta är det naturligtvis av intresse att framlägga något om räkenskaperna. Vi tar ett exempel från år 1941: Auktionen inbringade 471:05 kr, lotteri 499:90 kr och kaffeservering 87:00 kr.

Om man ser på de fem senaste åren från 1951 och bakåt så har auktioner inbringat 4731,45:-, lotterier 1446,40:-, kaffeservering 729,10:- och konditori 163,40:-. Därtill har medel som insamlats på sparbössa under samma period uppgått till 206,73:-. Räntor har influtit 128,85:-, detta ger tillsammans 7405,93:-.

Det kan också vara av intresse och veta vad har dessa medel använts till, och svaret blir i runda siffror: Till Svenska kyrkans missionsstyrelse 1050:-, Svenska missionsällskapet (endast Lappland) 450:- Sjömansvården 550:-, Ersta diakonissanstalt 450:-, Samariterhemmet 450:-, Svenska kyrkohjälpen 75:-, Röstånga majblommekommittè 450:-. Hjälperksamhet inom kommunen 300:- Europahjälpen 1208,28:-, Underhåll till fadderbarn 107,10:-,

Brudkrona jämte vigselbok 1825:- och Scoutfrämjandet 100:-.

Som framgår av detta är det inte föraktliga summor som kunna lämnats för kyrkans verksamhet både inom och utomlands. En stor glädje var det att föreningen för ett par år sedan (år 1949), kort före prostens Nybergs uppbrott från församlingar och deras syföreningar, som han så varmt ivrat för, till Röstånga församling kunna överlämna en vackert och stilfull brudkrona, som för all framtid skall minna om vad flitiga händer, omtanke och offervilja kan åstadkomma.

Även på annat sätt har föreningen visat omtanke när det gäller församlingens gamla tempel och dess utsmyckning. Under senare år har skänkts ett vackert antependium som tillsammans med alttarbrunn kommer att pryda altaret då vårt 25-års-jubileum äger rum.

Under dessa 25 år har medlemsantalet utökats från ett tiotal till omkring 50. Några har avflyttat och några har fått sin vila på kyrkogården. Glädjande är att även de yngre har med liv och lust deltagit i föreningslivet.

Samma intresse som grundaren av föreningen och hans maka har efterträdaren Kh. Nils-Lewis-Johnsson och hans hustru Nina visat och må det välsignelserika arbetet som varit under detta kvartssekel fortsätta under deras ledning många år framöver.

Kyrkoherden i arbete på prästgården i Billinge.

Medlemmar vid 25-årsjubileum i Röstånga Kyrkliga arbetsförening. I andra raden sittande som nr 2 från h. Anna Simonsson och snett bakom Kh. Nils Lewis-Johnsson.

Under åren i fortsättningen hände det mycket i arbetsföreningens regi, styrelser förändrades och många olika funktionärer kom och gick. Medlemsantalet höll sig omkring 40 och frivilliga krafter var det ingen brist på. Donationer stärkte kassan då t.ex. "Syster Hilda" Nilsson avsatte medel till en fond som i framtiden skulle bekosta en klockstapel vid kapellet, Helge Johnsson i Härsnäs en fond på närmare 150.000:- och till detta alla som skänkte alster till den årliga auktionen där en del av inkomsten gick till den populära årliga utfärden för samhällets pensionärer, där det oftast är c:a 50 anmälda. Flera rekordnoteringar av auktioner med lotterier noterades under 1990-talet på summor som uppgick till närmare 25 000:- per år.

Den 25 september, 1976 var det installation i Billinge kyrka för Kh. Stellan Eilert och detta sammanföll lämpligt med arbetsföreningens 50-årsfirande och det visade sig att den nye kyrkoherden med fru Gunilla blev en stor tillgång med fint samarbete i föreningen, som tyvärr har fått se medlemsantalet sjunka till c:a 25.

Det var ungefär vid denna tidpunkt en ny tradition såg dagens ljus i Röstånga, nämligen "Grillaften" i parken vid kapellet och här var det kyrkvaktmästaren Stig Andersson med hustru Hillevi och även kyrkvärden Ingrid Persson, som var drivande krafter. Tilldragelsen är än i dag lika populär.

Det var också nu som tanken på ett församlingshem i Röstånga verkligen tog fart med Kh. Eilert och ordf. i kyrkorådet Bror-Yngve Persson som drev på. Br. Lilja, där bröderna Sture och Ebbe Nilsson var anställda, blev de som utförde en omfattande renovering av fastigheten som

Församlingshemmet i Röstånga

stod klar för invigning den 1 november 1980. Mycket av inventarier var gåvor och medel från föreningens kassa. Svea Fors och maken Ivar skänkte den stora vackra tavlan, "Jesus måltid med lärljungarna" som Ivar Fors målat.

Nu hade Röstånga kyrkliga arbetsförening ett "eget hem" och nu kunde man hålla sina månadsmöten. Och det arrangerades eftermiddagsträffar i samarbete med kyrkan, dessa tog sin början med en kort andakt med tjustgörande kyrkoherde, därefter som regel någon inbjuden underhållare, föredrag, film eller sång och musik, därpå följde kaffe med kakor och tårta. Detta har varit populärt och välbesökt under många år.

År 1985 valdes Hillevi Andersson till ordförande för Röstånga kyrkliga arbetsförening och på denna post, som hon än i dag utövar, har hon lagt ner mycket arbete. Hon blev även lite av en "husmor", med stor hjälp av maken Stig på den nya lokalen. Nu kom också tanken på "Kyrkans barntimme" på församlingshemmet att bli verklighet, en helt ideell inrättning som genom åren sett många barn passera, men som mer och mer gick över i kyrkans regi.

Vid skörde gudstjänsten den 8 oktober 1989 blev ännu ett alster som skänkts av arbetsföreningen invigt. Det var smidesljusstakarna placerade i kyrkfönstren som kom på plats. De var tillverkade av "Sme'ns påg i Ask" Leif Andersson.

En stor förändring som påverkade föreningen sker i december 1991, då upphör Billinge pastorat och banden mellan Billinge och Röstånga löses upp efter 400 år. I Landeboken från 1569 kan man läsa att en bonde i Röstånga prästgård i landgille betalade 4 tunnor och en

Kantor Norrlid med ungdomskören i Röstånga.

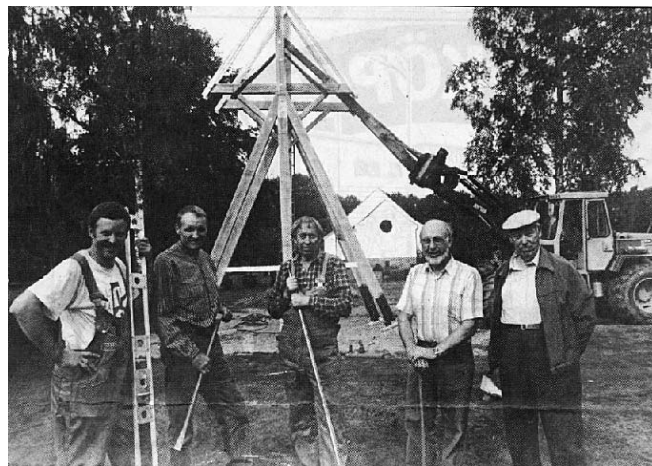
skäppa havre samt 11 skilling och 1 vitten till Billinge som höll gemensam präst. Förändringen medförde också att kyrkokören upplöstes, och en ny Röstånga Kyrkokör kom att bildas under kantor Norrlid.

Nästa stora projekt var tanken på en Klockstapel vid kapellet. Medel till denna fanns i arbetsföreningens kassa i form av en fond efter "Syster Hilda" Nilsson och Helge Johnsson i Härsnäs, som tidigare omtalats. Detta var inte gjort i en handvändning, det blev en massa pappersarbete med Lunds stift. Men efter många turer stod igångsättningen äntligen klar.

Byggmästare Hans Persson fick uppdraget och tillsammans med ordf. i kyrkorådet Einar Sjöström avverkades virke i Björkelunden, som kyrkan äger. Erling Liljenberg var en mycket god medhjälpare. Klockan var en viktig detalj och denna inhämtades i Sigtuna och inskriptionen lyder:

*Mot berg och dalar skallar
till Herrens lov ett återljud
som dig o mänska kallar
att böja hjärtat till din Gud
Ring ro o frid
nu och till evig tid.*

Efter idogt arbete med även frivilliga krafter var den så klar för invigning den 22 nov 1991. Budgeten låg på c:a 100 000:-. Klockringningen kan automatiskt ske från kyrkan.

Fr.v. Byggm. Hans Persson, Lantbr. och Kyrkorådets ordf. Einar Sjöström, Kyrkvaktmästare Stig Andersson, Lantbr. Erling Liljenberg och Kyrkorådets f.d. ordf. Ove "Målare" Nilsson.

Den 7 nov 1993 var det invigning av en dopljusstake i stengods, tillverkad av Röstånga Keramik och finansierad av Kyrkliga arbetsföreningen.

Den 14 januari 1996 firades 70-års tillvaro

med Högmässa i kyrkan och församlingshemmet, bland gratulanterna märktes prosten Sten Johansson, Kh. Stellan Eilert med fru och Kyrkorådets ordf. Einar Sjöström.

80- och 90-årsdagarna har firats under liknande gemytliga former med gratulanter från när och fjärran. Medel ur fonderna har tagits ut till kåpor, 13 st. till kyrkokören, ljusbärare till kyrkan och ljusstakar. Gångmatta till kyrkan och kapellet. Johan Lilja skänkte linnedukar till församlingshemmet, tillverkade av Båstad väv, ja, listan kunde göras hur lång som helst, men jag hoppas att läsarna håller med mig om att medlemmarna i Röstånga kyrkliga arbetsförening har utträttat ett fantastiskt arbete under de snart 100 åren. Det enda som grumlar glädjen är det minskande antalet medlemmar, men det ligger i tiden. Var finner man personer som: Greta Rudolf, Britta Persson, Lisa Lilja, Inga Johansson, Maj-Lis Randau, Hillevi Andersson, Gunvor Holm Persson, Lilian Kristiansson, Ulla-Brita Persson eller herrar som Stig Andersson, Lennart Engström, Tuve Tuvevesson, Lennart Lundberg och Bror-Yngve Persson, med många, många flera, alla arbetande ideellt och med stor glädje.

Styrelsen år 2004. Fr v. Gunvor Holm Persson, Lilian Kristiansson, Hillevi Andersson, Inga Cedergren, Ulla-Brita Persson och Inga Johansson.

Mycket god hjälp har man erhållit på tjänstens vägnar av Kh. Flemming Olesen, husmor Birgitta Jonasson, kyrkvaktmästare Hans Jönsson, kyrkvärden Curt Johnsson och inte minst energiska kantorn Helene Jakobsson.

Detta är en dokumentation över en Röstångaförening väl värd att minnas, och är skriven av Leif Persson, med hjälp av många personer som också minns, ingen, utöver redan nämnda, är glömd.

Leif Persson